

**ÅRSPLAN
FOR
HEGGELUND
OG
SANDBU
BARNHAGE**

2011-2012

Innledning

Dette er årsplan for Heggelund og Sandbu Barnehage. Årsplanen presenterer vårt pedagogiske grunnsyn og årets satsningsområder med tilhørende mål og tiltak. Årsplanen skal samtidig bidra til å styre og vurdere arbeidet i barnehagen. Årsplanen følger barnehageåret(skoleåret) fra august til august året etterpå. Planen knyttes opp mot statlige og kommunale planer og budsjetter.

Årsplanen skal være et grunnlagsdokument for den enkelte pedagog og øvrig personal, og for personalgruppa som team. Den skal være et redskap for et målrettet arbeid med sammenheng og progresjon. Planen er et utgangspunkt for samarbeid med foreldrene. Den skal gi konkret og profesjonell informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til ansatte i kommunen, politikere, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte. Årsplan er et viktig bindeledd mellom barnehage og samfunn.

PLAN PROSESSEN

”Lov om barnehager”(BFD,2005) §2. Sier noen om barnehagens innhold. Her fastsettes ” Rammeplan for barnehager” (KD, 2006) og her står det også at barnehagen, sammen med samarbeidsutvalget, skal fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Vi fikk ny Rammeplan for barnehager i august 2009. Den er nå blitt mer spesifikk og konkret på hva som kreves og forventes av personalet i forhold de ulike fagområdene. Rammeplanen er et grunnlagsdokument for å utarbeide årsplanen. Innholdet i ”Rammeplan for barnehager” skal tilpasses våre lokale forhold. Rammeplanen krever også en mer spesifikk årsplan for barnehagen, dette arbeidet er tidkrevende og vil bli implementert etter hvert.

Årsplanen vil bli fulgt opp av periodeplaner som hver base utarbeider. Evalueringer blir gjort fortløpende.

Otta 15.09.2011

Camilla Ulvolden

Styrer Heggelund og Sandbu barnehage

DETTE ER HEGGELUND OG SANDBU BARNEHAGE:

EIER:

Heggelund og Sandbu barnehage ble slått sammen til en barnhage 1. august nå i 2008. Fram til da har de to barnehagene vært to selvstendige barnehager med hver sin styrer. Fra 1. august 2008 har de to barnehagene felles styrer. Barnehagen er kommunal.

Sandbu Barnehage, ligger ca 1 mil sør for Otta, og holder til i et gammelt stort tømmerhus. Bygningen ble brukt som skole fra 1926 og frem til 1967. Det ble da stående tomt frem til 1978, da ble Sandbu Barnehage etablert som privat barnehage. Sel kommune overtok driften i 1980. Først på nitti tallet ble barnehagen ombygd slik at den ble godkjent for barn under 3 år, og at de kunne ta i bruk 2 etasjen. Barnehagen er i dag godkjent for 18 plasser for barn mellom 0-6 år. Barnehagen har 4 ansatte .

Fram til 1981 drev Sanitetsforeningen korttidsbarnehage på Otta, og i 1982 overtok Sel kommune og flyttet daværende "Otta korttidsbarnehage" til Heggelund. Heggelund Barnehage ble da en korttidsbarnehage med 15 plasser som var åpen fra kl. 10-14 hver dag. I 1989 ble barnehagen utvidet til heldagsbarnehage med 18 plasser.

I juni 2004 gikk Heggelund inn i en ny fase for driften, etter en omfattende ombygging og modernisering fremstår barnehagen som ny i dag.

Barnehagen har 42 plasser for barn i alderen 0-6 år og har 8 ansatte (hele og reduserte stillinger).

Heggelund deler opp slik: "Uppå" har de aller minste garderobeplassen, 0-3 år og "Nere" er garderobeplassen for de største, 3-6 år.

"Uppå" fungerer som et kjerneområde for alle barna fra de kommer om morgenen.

Barna blir fordelt i aldersgrupper fra kl 9.

Begge avdelingene har åpningstid fra kl 07.00 til kl 16.30

UTEOMRÅDE OG NÆRMILJØET:

Avdeling Sandbu:

Sandbu har et enormt flott uteområde å ta av. Med skogen som nærmeste nabo, blir området flittig brukt. I skogen rett overfor barnehagen, er det ordnet til både gapahuk, bål plass, lavo, og diverse klatre anordninger av tau og kasserolle karusell. Ved siden av barnehagen har vi et stort jorde. Det blir brukt mye vinterhalvåret, til både aking, ski og snøleik. Det blir også grilla der om vinteren.

Avdeling Heggelund:

Lekeplassen består av kupert terreng som gir barna motorisk utfordring. Vi har i de siste årene oppgradert uteplassen vår og vi begynner å få det slik vi vil. Vi har en egen grønnlund bak barnehagen som gir oss skygge på varme solrike dager, samt at dette området er beregnet for de aller yngste. Vi har klatrevegg, husker, vipper og klatrehus, egen sykkelbane for å nevne noe. Lekeapparatene er solide og godkjente.

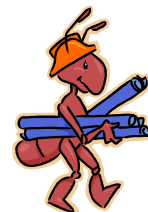
Barnehagen ligger i et stort boligfelt, men vi har flere flotte områder rundt oss. Vi har vår egen lille skog "KROKODILLESKOGEN" som vi ofte går til, rett ovenfor barnehagen. Smiudokka og Lysløypa lenger oppe på Dahle, samt leikeplassen på Dahleflata, er gode turmål. Otta sentrum er også innen for radiusen vår med nærmiljøet.

AVDELINGENE:

Heggelund og Sandbu Barnehage er en virksomhet, men vi definerer de to husene som avdelinger. Barnehagen har derfor to avdelinger.

Huset på Heggelund har to etasjer.

Sandbu er godkjent for barn mellom 0-6 år , og har hovedfokus på natur og friluftsliv.

Vi tilbyr fra 40% til 100 % plass.

PERSONALET:

Barnehagen har 12 stillinger, 8 av dem er i 100 % stilling og 2 stilling i 50%.

1 stilling på 80% 1 stilling 40%

Barnehagen har Styrer i 100 % stilling.

Det er 4 pedagogiske ledere, 4 barne- og ungdomsarbeidere, 1 barnepleier og 1 vernepleier.

Barnehagen tar imot utplasseringer fra skoler og NAV, samt førskolelærerstudenter og lærlinger i barne- og ungdomsarbeider faget.

KONTAKTINFORMASJON:

Avdeling Sandbu

Tlf: 90211892/90211848

Sandbu.bh@sel.kommune.no

camilla.ulvolden@sel.kommune.no

Avdeling Heggelund

Tlf: 61 23 04 05

Heggelund.bh@sel.kom

camilla.ulvolden@sel.kommune.n

HJEMMESIDE: www.sel.kommune.no dere finner oss under fana ”barn og familie”.

HEGGELUND OG SANDBU BARNEHAGES ANSATTE

SANDBU (0-6 år)

Pedagogisk leder: Berit Lien

Fagarbeider: Elisabeth Stubbrud

Fagarbeider: Heidi Mork

Styrk: Liv Marit Rindhølen

0-ca 2år

Pedagogisk leder: Mona Grethe Hosarøygard

Fagarbeider: Karin Josten

Fagarbeider: Lisbeth Haugen/ Aud Lie vikar

Vernepleier: Hilde Linnes

2 – 3 år

Pedagogisk leder: Gunn Renate Trohn/ Vikar Aud Lie

4-6år

Pedagogisk leder: Anette Haugen

Fagarbeider: Kjersti Nymoen Riise

Fagarbeider: Elisabeth Rusten

Fagarbeider: Lisbeth Haugen

KONTORET:

Styrer: Camilla Ulvolden

FORELDRESAMARBEID

Eksempler på foreldre samarbeid. Det er ulike

Kombinasjoner på de ulike husene. Som barnehagen arrangerer.

Foreldresamtaler	Gjennomføres den måneden barnet har bursdag.
Foreldremøter	September og Mai
Juleverksted	Desember
Juletreff	Desember
Påskefrokost	Før påske
Dugnad	Mai
Sommerfest	Juni
Foreldrekafe	Flere ganger i året.

FORELDRERÅD

Består av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldrene skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet skal bli forelagt og ha rett til å uttale seg i saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen.

FORELDRENES ARBEIDSUTVALG (fau)

8 foreldre danner arbeidsutvalget. De forbereder evt. Saker og innkaller til foreldrerådsmøte ved behov. De 8 representantene er fordelt 4/4 på Heggelund og Sandbu. Slik at det er egne arbeidsgrupper som jobber målretta for sin avdeling(hus)

SAMARBEIDSUTVALG

Et samarbeidende organ for foreldre som består av 2 representanter fra personalet, 2 representanter fra foreldrene , 1 politisk valgt fra eiersiden, samt styrer. SU skal ha ansvar for den alminnelige drift i nær kontakt med barnhagens leder.

TRADISJONER:

BURSDAGFEIRING	Flagg henges opp. De andre barna lager tegninger som blir satt i ei bok. Egen bursdagsamling, med bursdagskappe og krone. Foreldre ordner med kake/is/mat
LUCIAFEIRING	13.des Vi går Luciatog på Selsro bo,- og aktivitetssenter og Sel Sjukeheim
BASAR	Fau på Sandbu har basar på barnehagen på høsten.
JULEVERKSTED	Heggelund :For alle barn og foreldre i barnehagen. Gløgg og pepperkaker
NISSEFEST	Fellessamling, nissebesøk og grøtspising.
JULETREFEST	FAU arrangerer juletrefest for hele familien.
PYSJAMSFEST	Vi kler oss ut og feirer at solen har kommet tilbake. Pølser,saft og is
PÅSKEFROKOST	Vi inviterer barn/foreldre og søsken på påskefrokost
FELLESTURER	Felles vartur for Veteranene i Sel kommunen
VETERANAVSLUTNING	Avslutning på våren for de som skal begynne på skolen
BESTEFØRELDREDAG	Vi inviterer besteforeldrene til å være sammen med oss en dag i mai
DUGNAD	Årlig vår dugnad for ansatte, barn og foreldre i barnhagen
SOMMERFEST	FAU arrangerer sommerfest, som avslutning på barnhageåret
BLÅBÆRTUR	Blåbærtur for alle de ”store” på Heggelund og Sandbu
OVERNATTING	Alle førskolebarna overnatter på Sandbu barnehage om våren
SVØMMING	Førskolebarna har svømming

*Vi minner om at barn som går deltid ikke kan regne med å få med seg alle aktiviteter i barnehagen. Men vi inviterer alle barna på nissefesten og pysjamasfesten.

RAMMEPLAN

Barnehagene i Norge fikk ny Rammeplan i august 2006. Den er nå delt inn i sju fagområder som vi skal innom i løpet at et år i barnehagen. Mye av områdene går inn i hverandre og mye læring ligger i hverdagssituasjonene i barnehagen. Det er likevel viktig at personalet er bevisste på hvor en kan finne igjen læringsområdene og hva de inneholder i forhold til all læring som skjer i barnehagen. Tema og opplegg vi har gjennom året vil høre til et eller flere av fagområdene. Hvordan vi jobber med de ulike fagområdene vil komme fram i del 2, grovplanen for Heggelund og Sandbu Barnehage.

TILVENNING

Barn og foreldre skal oppleve trygghet og tilknytning i en tilvenningsperiode. Vi jobber med gruppe-tilhørighet. "Gamle" barn skal venne seg til "nye" barn. "Nye" barn skal venne seg til barnehagen

og barnegruppen skal bli "hel" igjen. Dere som foreldre vil kanskje merke at:

- Noen barn oppfører seg "annerledes" enn hjemme. De er kanskje stillere, mer alvorlig, bruker stemmen lite eller ler lite. Barna observerer mye den første tiden, både andre barn og oss voksne.
- Noen barn er mye trette enn vanlig om kvelden, men søvnen kan være veldig urolig. Alle nye inntrykk skal bearbeides.
- Noen barn spiser mindre eller mer enn hjemme.
- Noen barn skriker de første dagene ved avskjeden.
- Noen barn skriker ikke de første ukene, men det kan komme etter ei stund.

Barn som flytter fra UPPÅ til NERE må også gjennom en ny tilvenningsperiode. De skal bli del av en ny gruppe som er større enn den de er vant til. Som regel skjer denne overflytningen ved overgangen til nytt barnehage år, det vil si i august. Men det kan også i løpet av året ellers også bli aktuelt. Det vil da bli gitt beskjed i god tid slik at barnet og foreldrene får tid til å forberede seg.

KONTAKTPERSONORDNINGEN

Hvert barn får tildelt en egen voksen i gruppene som skal gi trygghet og omsorg gjennom barnehagedagen.

Dette er for å sikre at alle barn skal bli sett, hørt og bekreftet av minst en voksen hver dag. Kontaktpersonen følger opp barnet med observasjon for å sikre at barnet til enhver tid får utfordringer i tråd med sitt utviklingsnivå.

SAMARBEID MELLOM HEGGELUND OG SANDBU

Heggelund og Sandbu har gjennom mange år hatt et godt samarbeid, med kontakt mellom de eldste barna, i form av turer og felles opplegg. Heggelund og Sandbu har også gjennom mange år hatt felles rikskonsert, for barna over 3 år. Ellers er det i hovedsak felles opplegg for førskolebarna. Felles turer og opplevelser som høsttur, skolebesøk, svømming, fjelltur og skidag.

De minste barna får en progresjon i turene og samarbeidet fra de begynner i barnehagen og til de er førskolebarn.

ULIKE TYPER LEK

Leik er det viktigste for barn og det preger veldig barns hverdag, spesielt i barnehagen der vi legger til rette for gode muligheter for leik. Vi har ulike typer leik. Leik er med på å bearbeide barns inntrykk og opplevelser.

BEVEGELSESLK:

Klatring, bevegelsessanger,

Løpe, hoppe,

FORMINGSLEK:

Tegning, maling,
Puslespill,

IMITASJONSLEK:

Kopiere voksnes arbeide,
Hemming, leke side ved side

KONSTRUKSJONSLEK:

Klossebygging, lego,
Sandkasselek

ROLLELEK:

Leke mor og barn, butikklek, utkledning

REGELLEK:

Sangleker, fotball ,Paradis

STANDARD FOR LEK:

- BESTEMMER BEGYNNELSE OG SLUTT PÅ AKTIVITETEN
- HAR Plass/ROM OG TID TIL LEK
- VISER MYE GLEDE OG HUMOR
- ANVENDER FANTASIEN
- BRUKER KROPPEN SIN
- HAR ULIKE TYPER MATERIALE TILGJENGELIG
- LEKESITUASJONEN ER GOD FOR BARNET NÅR DET OPPLEVER AT DE SELV

HELSE, MIJØ OG SIKKERHET

Barnehagen ble Miljøfyrtårn sertifisert i november 2006. Resertifisert høsten 2009. Det betyr i praksis at vi får en bedre miljøprofil i det daglige arbeidet, både på det administrative området, i form av rutiner og gjøremål. Og ikke minst det skapende verdierarbeidet sammen med barna. Barnehagen har gjennom mange år opparbeidet gode rutiner i arbeidet innenfor HMS. Innen for dette har vi

SIKKERHET PÅ HUSET:

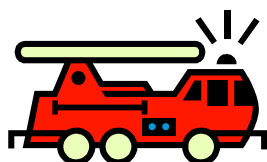
- Beredskapsplaner, der personalet har gjennomgang 1.g pr år
- Alle vaskemidler er forsvarlig innelåst, og vi har
- Tilgjengelig førstehjelps datablad for kjemiske stoffer.

SIKKERHET PÅ UTEOMRÅDER:

- Daglig sikkerhetssjekk i forhold til utelekeplassen.
- Årlig kontroll av hele utelekplassen

BRANNVERN:

- Brannvernuke, uka avsluttes med brannøvelse
- Avdelingene har egne evakueringsprosedyrer, disse gjennomgås på avdelingsmøter, vikarer blir gjort kjent med disse.

Jul i Heggelund og Sandbu Barnehage

Julen er en tradisjonsrik kulturbærer. Det er mange forventninger til den store høytiden, også for oss som er i barnehagen. Det skal lages hemmeligheter, bakes, og pyntes. Vi har adventsamling, juleverksted, nissefest og juletreffest. Det kan virke som det er et stramt program, men vi i personalet synes det er viktig at denne tiden ikke blir preget av stress og mas. Vi prøver å gjøre tvert i mot, og at vi tar oss god tid og gleder oss over tiden vi har framfor oss og vi er inne i. Medio november gir vi hvert år ut utfyllende planer for juletiden.

Barns medvirkning

Barnekonvensjonen styrker barns rett til medvirkning. Intensjonen med reglene i FN`s barnekonvensjon er at barna skal få uttrykke sine synspunkter på det som innvirker på deres situasjon i barnehagen, og at dette skjer ut fra blant annet barnas nivå og modenhet.

I dette ligger *ikke* at ansvaret for hvordan barnehagen skal være overlates til barna, og heller ikke at barna får myndighet til å ta avgjørelser om hvordan barnehagen skal være. Barna får imidlertid en status som en slags høringsinstans, i den forstand at de voksne i barnehagen må ta barna med på råd i det omfang som alder og utvikling tillater.

Selv om barnet ikke er i stand til å ta en avgjørelse eller til å se konsekvensene av sitt syn, er det ikke til hinder for at de får uttrykke sin mening om saken. Det blir deretter opp til den voksne å vurdere hvilken vekt barnets syn skal tillegges.

Vi skal også prøve å gi barna sine, da etter alder og modenhet.

innsikt i konsekvensene av valgene

- Et positivt selvbilde skapes positiv og anerkjennende holdning.

der et barn blir møtt med en

I barnegruppa skapes sosial kompetente barn dersom anerkjennelse, samarbeid og sympati preger samhandlingen.

På Heggelund og Sandbu barnehage, jobber vi bevisst med barns medvirkning ved at de får lov til å være med på å prege hverdagen sin gjennom leik og organiserte aktiviteter. Barnesamtaler blir også hatt sammen med de største av barna i løpet av det siste året de går i barnehagen.

STANDARD FOR MÅLTIDET

MÅLTIDET ER GODT FOR BARNET NÅR DET OPPLEVER:

- -Å FÅ MAT OG DRIKKE NÅR DET ER SULTENT
- -AT DET HAR **GOD TID** TIL Å SPISE
- -AT BORDET ER PENT DEKKET MED VARIERT PÅLEGG
- -NÅR DET SELV **FÅR VELGE** HVA DET ØNSKER
- -AT DE **VOKSNE HAR TID** TIL Å SNAKKE MED DET
- -Å FÅ **PRØVE SELV** MEST MULIG
- -Å FÅ **BESTEMME SELV** AT NÅ ”ER JEG METT” , ”ER JEG SULTEN”.
- -Å **FÅ HJELP** NÅR DET SPØR ELLER AT NOEN SPØR OM DET TRENGER HJELP
- -AT DET ER **FÅ FORSTYRRELSER.**

STANDARD FOR AV- OG PÅKLEDNING

- AV-OG PÅKLEDNINGEN ER GOD FOR BARNET NÅR DET OPPLEVER AT:
- DET HAR **GOD TID** TIL Å ”KLE PÅ SEG SELV”
- DET HAR **GOD Plass** TIL ”Å KLE PÅ SEG SELV”
- DET **FÅR HJELP** NÅR DET SPØR/ELLER AT NOEN SER AT DET TRENGER HJELP
- DET HAR **HENSIKTMESSIGE KLÆR**
- DET VET HVA SOM ER ”MINE” KLÆR
- NOEN **VOKSNE HAR TID** TIL Å SNAKKE MED DET
- **HUMOR OG GLEDE** PREGER SITUASJONEN
- DE **VOKSNE ER MOTIVERTE** TIL UTELEK

Anerkjennede kommunikasjon

UTVIKLER BARNES SELVFØLELSE!

Anerkjennende kommunikasjon handler om å se det unike i barnet, med rett på sin opplevelse og sin mening. Når barnet blir møtt med en anerkjennelse på sin opplevelse, møter vi barnet ”der det er”, istedenfor å fokusere på hva det gjør. Dette handler om utvikling av selvfølelse kontra selvtillit. Selvfølelse kan sies å være fornemmelsen av hvem jeg er, mens selvtillit er det jeg kan, følelsen av å mestre.

Et barn roper gledestrålende : SE PÅ MEG! Dette barnet har akkurat greid å klatre til toppen av et tre.

Svar fra voksen :
1. Så flink du er (Roser prestasjonen gir selvtillit)
2. Jeg ser deg er du stolt nå ? (fokus på barnets opplevelse gir selvfølelse)

Vi ønsker å

- styrke barnets selvfølelse (De er glade i meg selv om jeg gjorde noe dumt).
- lære barnet å skille mellom akseptabel og ikke akseptabel atferd (Hvis jeg gjør slik, så får jeg positiv respons/negativ respons).
- Lære barnet å markere seg selv og egne følelser/behov i samhandling med andre. (Jeg liker ikke å bli tilsnakket slik, jeg vil gjerne delta).

En viktig metode her er å sette fokus på barnets handling og ikke på barnet som person.

Gi ros og positiv tilbakemelding når barnet gjør noe positivt. (Så bra at du gav tilbake bilen til ”Per”. Da ble han glad). Ros for positiv atferd/handling øker positiv atferd/handling.

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barndommen er en fase i livet som ikke kan forseres eller tas igjen.

Barndommen har egenverdi, den må få ta sin tid.

En god barndom gir barnet opplevelse av å være betydningsfull og akseptert.

Vi ønsker å styrke barnets selvfølelse. Har barnet god selvfølelse, takler det lettere motgang og er trygg på seg selv, selv om det ikke mestrer alt. For å hjelpe barnet til det, er det viktig å sette fokus på barnets handling og ikke på barnets person.

Hvert barn er født med uante utviklingsmuligheter. Det er i møte med sine omgivelser at barnets utviklingsmuligheter hemmes eller fremmes. Et hvert barn har sin egen måte å forholde seg til omgivelsene på, og må derfor møtes individuelt.

Trygghet, omsorg, kjærlighet og nærhet er en forutsetning for at barnet er åpen for læring. Barnehagen har fokus på relasjoner og kvaliteten på møtet mellom barn-barn, og barn-voksen.

Voksenrollen sett fra barnets øyne:

Det du tror om meg, det lever jeg opp til, det er derfor viktig at du tror riktig slik at det blir riktig for meg.

Slik du er mot meg slik lærer jeg at jeg skal være mot andre

Hvordan du ser på meg, preger mitt syn på andre

Hva du gjør mot meg kopierer jeg og gjør mot andre

OBSERVASJON OG VURDERING

Å OBSERVERE betyr å iakttå og undersøke systematisk hvordan noe forholder seg.

Observasjoner av

barn i barnehagen er systematisk innsamling av informasjon om hva barna sier og gjør, om hvem de er

sammen med, hvilke aktiviteter de deltar i og hvor de oppholder seg. Hensikten er å synliggjøre samspill og relasjoner i barnegruppen. Ved gjentatte observasjoner over tid vil informasjon om enkeltbarns trivsel og utvikling kunne innhentes.

I vår observasjon av barna vil vi benytte vi to systematiske observasjonsmaterielle, "TRAS" og "ALLE MED". TRAS er et kartleggingverktøy som går språkutviklingen. Alle barnehagene i Sel kommune bruker dette verktøyet. Skjemaet følger barnet over til skolen i det videre arbeidet i lese og skriveopplæringen. "ALLE MED" er også et hjelpemiddel som gjør at vi ser helheten på utviklingen til barnet. Begge skjemaene er med å danner grunnlaget for individuell oppfølging av enkeltbarnet.

VURDERING foregår når en systematisk samler inn opplysninger for å reflektere over det som har skjedd. Vurderingen ses i forhold til årsplanens mål. Personalet vurderer og justerer sitt daglige arbeide. Vurdering foregår på ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter og på planleggingsdager. Fellesaktiviteter/ tradisjoner vurderes etter hvert. Foreldrene får jevnlig vurdering i månedsinfoen. Foreldrene skal i følge rammeplanen delta i vurderingsarbeidet, dette ivaretas i foreldre-samtaler, på foreldremøter, og dere har mulighet til å benytte FAU.

DOKUMENTASJON

Vi vil vise hva barna gjør og opplever. Vi vil vise barna i lek, aktivitet og læring. Vi vil vise barns spontanitet og glede. Gjennom ; utstillinger og oppslag, hverdagsbeskrivelser, bildecollage, foto /bruk av digitalt verktøy, framføringer av ulike aktiviteter, observasjoner, foreldre og barnesamtaler. Vi har også gode rutiner for dokumentasjon på planer, tema og evalueringer.

FERIETID I BARNEHAGEN

Barna skal ha min. 4 ukers ferie fra barnehagen. Tre uker skal være sammenhengende ferie og bør avvikles i løpet av skolens sommerferie (uke 26 – 33). Fjerde ferieuke kan tas ut som enkeltdager eller sammenhengende. Frist for å melde ferien er 15.April.

I ferietiden kan barnet få tilbud i en annen barnehage dersom det i perioder er færre enn 5 barn i den barnehagen det har plass. Fra sommeren 2008 vil vi i Otta området samarbeide i ferieavviklingen, og vil sannsynlig holde stengt vekselvis 2 uker av gangen, det vil da si at de av dere som har behov de ukene Heggelund Barnehage holder stengt vil få tilbud ved en annen kommunal barnehage. Det vil være med personal fra Heggelund Barnehage og til den aktuelle barnehagen.

Juli er den måneden de fleste tar ferie, både store og små. For barna vil det uansett være en litt spesiell tid. Spesielle lekekamerater er reist på ferie. Det kan være vanskelig å finne noen andre å leke med. Basene slås sammen i enkelte perioder, og innholdet på dagene vil variere.

Sommeren er tiden også for andre aktiviteter i barnehagen. Hvis dere som foreldre er usikre på noe, eller trenger hjelp til å motivere barna, så ta det opp med oss.

MÅLET VÅRT ER AT HVER DAG SKAL VÆRE EN GOD BARNEHAGEDAG FOR BARNA.

ALDERSTYPISKE UTVIKLINGSTREKK BARNES REISE GJENNOM BARNHEAGEN

1 Åringen: Jeg har oppdaget at rommet er stort, og jeg kommer frem ganske fort! Det er så mye jeg gjerne vil - Men jeg får det ikke alltid til. Men hvis jeg ser en åpen dør - Løper jeg så fort jeg bare tør. Som oftest er det noen armer der, som setter meg ned der jeg bruker å vær'. Da gråter jeg gjerne litt, for å få sitte på fanget mitt ! Men raskt er jeg tilbake blid som en sol, for nå skal jeg klatre på en tripp-trapp stol.
På toppen av den skal jeg sitte en stund, og se på verden, men finger'n i munn' .

2 ÅRINGEN: SE på meg så flink jeg har blitt -Jeg løper, leker og prater litt!
Jeg vil selv, og kan selv og utløser jordskjelv!
Jeg elsker å tulle, base og le - Fint at alle på meg vil se.
Men jeg vil ikke dele leka med deg - Alle bør vite -Den tilhører MEG

3 ÅRINGEN: Jeg er ei jente- som ikke vil vente - til de andre er ferdig, det blir for kjed'lig! Nå skal jeg ut på badet for å putte papir ned i røret.
Det er nemlig så morsomt å se- Alt det rare som kan skje!
Ofte sier de voksne nei- Det er jeg nå ganske lei!
Det er ikke alltid like lett å vite hva som er galt eller lett-
For enda er jeg bare tre og det er mye rart, jeg fortsatt vil se!

4 ÅRINGEN: Jeg løper, leker, hopper og ler- Jeg er stort sett med på det som skjer.
Det beste jeg vet er å leke med andre for vi kan late-som-om og forandre de enkleste ting til farlige krokodiller, løver monstre og ekle biller.
Det fineste jeg vet er Barbie med vogn og hest- Men jeg har en venn som liker Batman best. I morgen skal jeg leke med han- Da ville han være kaptein sabeltann!

5 ÅRINGEN: Jeg er 5 år, og ganske lang her jeg står!
Det er mange ting jeg nå kan- for eksempel tegne en supermann.
Hinke er lett det gjør jeg i et sett
Og spiller spill med mange regler til,
Jeg kan skrive navnet mitt-og pappa sitt,
Men leke gjør jeg aller mest for det liker jeg fortsatt best!

6 ÅRINGEN: Jeg har mistet min første tann, akkurat da jeg skulle drikke litt vann.
Nå er det snart skolestart- det er jammen meg rart.
Lurer på hva som vil skje- tenk om jeg begynner å le!
Mest av alt gleder jeg meg for jeg er ganske lei- av nabbiperler og puslespill
Nå er det andre ting jeg vil. Takk for alt jeg har fått- I barnehagen av stort og smått.
Jeg har lekt og lært og spist mye mat og funnet en bestekamerat!

Grovplan for Heggelund og Sandbu Barnehage 2011/2012

“**Rammeplan for barnehagen**” er barnehagenes læreplan. Rammeplanen er en forskrift til Lov om barnehager, og gir et **samfunnsmandat** for barnehagens innhold. Barnehagen skal være både et omsorgs- og læringsmiljø, et pedagogisk tilbud. Barns utvikling og læring sees som en og samme sak; barns utvikling styrer innlæringen og læring påvirker utviklingen. Rammeplanen angir 7 “**fagområder**” som barnehagene skal arbeide i forhold til:

Kommunikasjon, språk og tekst

Kropp, bevegelse og helse

Natur, miljø og teknikk

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

Antall, rom og form

Kunst, kultur og kreativitet

Dette barnehageåret vil vi jobbe noe meir med fagområdet Nærmiljø og samfunn og Kunst, kultur og kreativitet.

Dette er noe som vil gå som en ”rød tråd” gjennom det vi jobber med i barnehagen.

Nærmiljø og samfunn

Det at barna får påvirke det indre livet i barnehagen, kan være det første steget for å få innsikt i og erfaring med å delta i et demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barna møter verden utenfor familien med tillit og undring. Han skal legge vekt på å styrke kunnskapen om og tilknytningen til lokalsamfunnet, naturen, kunst og kultur, arbeidslivet, tradisjoner og levesett.

Barn skal få utforske og oppdage nærmiljøet sitt. Barna har ulike erfaringer frå hjemme, omgangskretsen og reiser, noe som kan gi kunnskap om ulike samfunn. Fagområdet omfatter òg hvordan media påvirker hverdagen til barna

Kunst , kultur og kreativitet

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen må gi barn muligheter til å oppleve kunst og kultur og til selve å uttrykke seg estetisk. Å være sammen om kulturelle opplevelser og gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. .

Barn skaper sin egen kultur ut fra egne opplevelser. Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk får barn mange muligheter til sansing, oppleveling, eksperimentering, skapende virksomhet, tenking og kommunikasjon.

Fagområdet gjeld uttrykksformer som bildekunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Kunst- og kulturformidling gjør at barna blir fortrolig med og føler tilhørighet til kulturelle uttrykksformer.